

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

188. KÖZGYŰLÉSE
2017. május 8–10.

BESZÁMOLÓ AZ MTA KUTATÓHELYEK 2016. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Török Ádám, az MTA főtitkára

AZ MTA KUTATÓHÁLÓZATÁNAK FELÉPÍTÉSE

Kutatóintézet-hálózat

10 kutatóközpont 5 önálló jogállású kutatóintézet

Támogatott kutatócsoportok egyetemeken és közgyűjteményekben

2012.01.01. - 2016.12.31. 53 2012.07.01. - 2017.06.30. 21

2012.07.01. - 2016.06.30. 15

Lendület kutatócsoportok

kutatóintézetekben 57 egyetemeken 52

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK 2016-BAN

- **Elkészült az MTA Humán Tudományok Kutatóháza, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont öt, az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont valamennyi intézete és az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont két intézete új otthona.**
- **Martonvásáron kormánytámogatással új Agrár-innovációs Centrum létesül, amely magába foglalja az MTA Agrártudományi Kutatóközpontjának új kutatótömbjét is.**
- **Megújul az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézete is: 3,5 milliárd forintos kormánytámogatással új kutatóház épül a jelenlegi korszerűtlen épület helyett.**

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK 2016-BAN

(folytatás)

- 2016-ban került sor az akadémiai kutatóhálózat 2010-2015 közötti, **hatéves szakmai tevékenységének tudományos értékelésére.**
- Az akadémiai kutatóhálózatban **2012-ben történt átalakítások hatásának elemzését** egy kilenctagú bizottság végezte el.
- **A két testület elnökei és képviselői az MTA elnökének felkérésére közösen tárgyalták meg a tevékenységük eredményeképpen született javaslatokat és közös ajánlásokat fogalmaztak meg.**

**A KUTATÓHÁLÓZAT 2016. ÉVI
TUDOMÁNYOS TELJESÍTMÉNYÉT
MEGHATÁROZÓ PÉNZÜGYI ÉS
SZEMÉLYI FELTÉTELEK**

PÉNZÜGYI FELTÉTELEK 2016-BAN

Kutatóközpontok, kutatóintézetek

Költségvetési támogatás: 21,7 milliárd Ft

(ennek 40%-át belső pályázat útján nyerték el)

Saját bevétel (maradvány nélkül): 44,4 milliárd Ft

Támogatott kutatócsoportok és egyetemi Lendület csoportok

Költségvetési támogatás: 4,9 milliárd Ft

Saját bevétel (maradvány nélkül): 2,0 milliárd Ft

SZEMÉLYI FELTÉTELEK 2016-BAN

Kutatóközpontok, kutatóintézetek

Átlaglétszám: 3978 fő

Kutatói átlaglétszám: 2436 fő

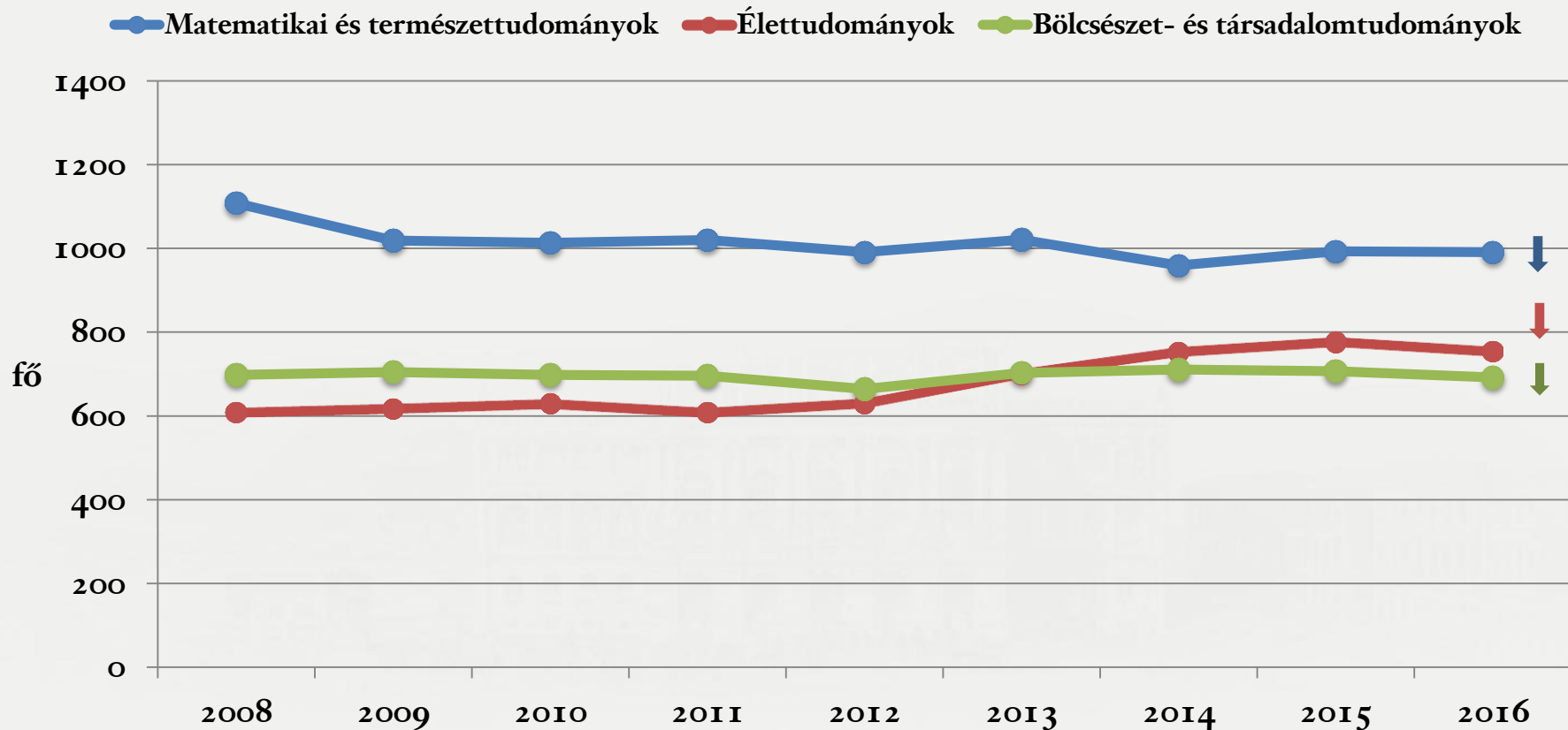
Támogatott kutatócsoportok és egyetemi Lendület csoportok

Átlaglétszám: 828 fő

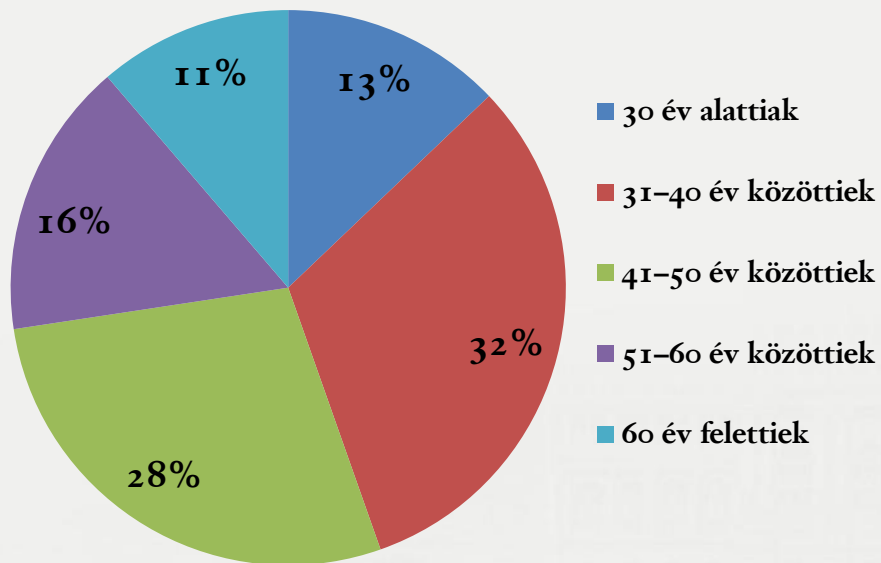
Kutatói átlaglétszám: 740 fő

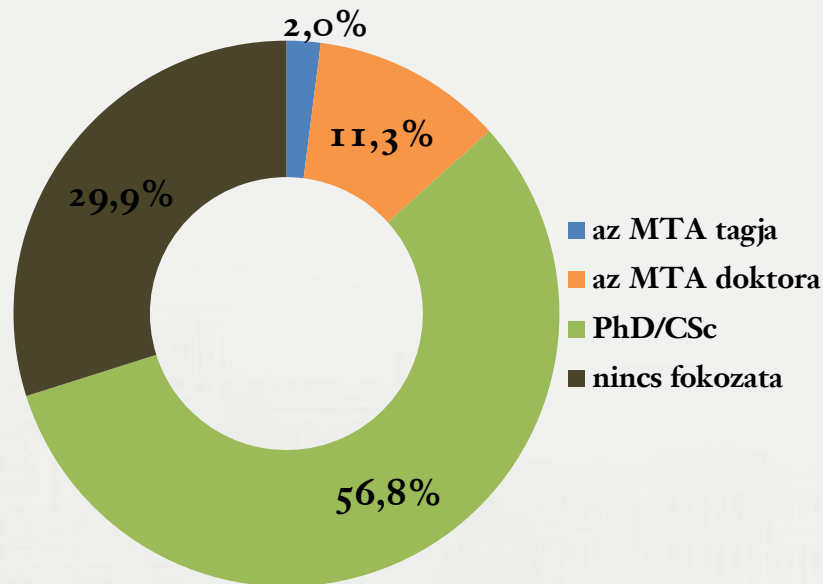
A KUTATÓI ÁTLAGLÉTSZÁM ALAKULÁSA AZ MTA KUTATÓINTÉZET-HÁLÓZATÁBAN

A KUTATÓK MEGOSZLÁSA ÉLETKOR SZERINT

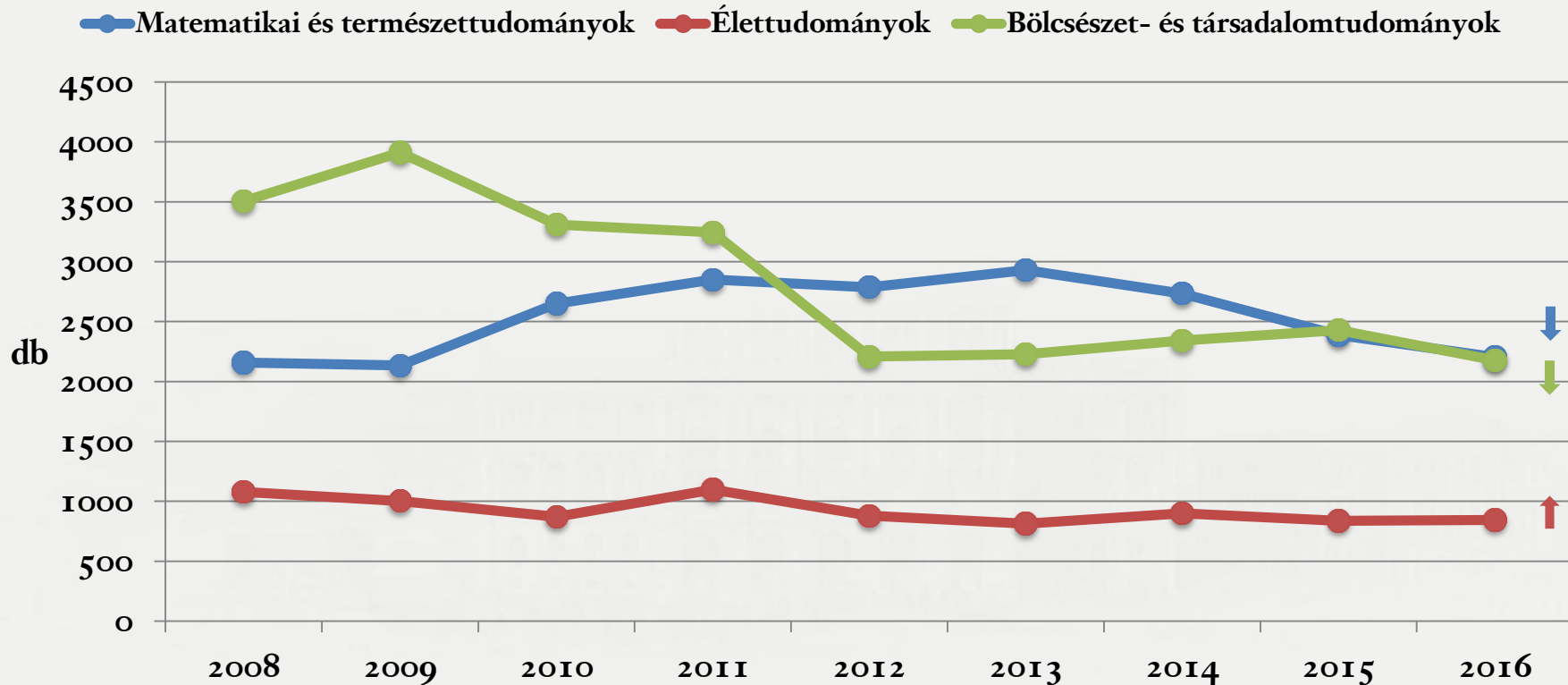
A KUTATÓK MEGOSZLÁSA TUDOMÁNYOS FOKOZAT, ILLETVE CÍM SZERINT

A KUTATÓHÁLÓZAT TUDOMÁNYOS TELJESÍTMÉNYE

AZ ÖSSZES TUDOMÁNYOS PUBLIKÁCIÓ SZÁMA AZ MTA KUTATÓINTÉZET-HÁLÓZATÁBAN

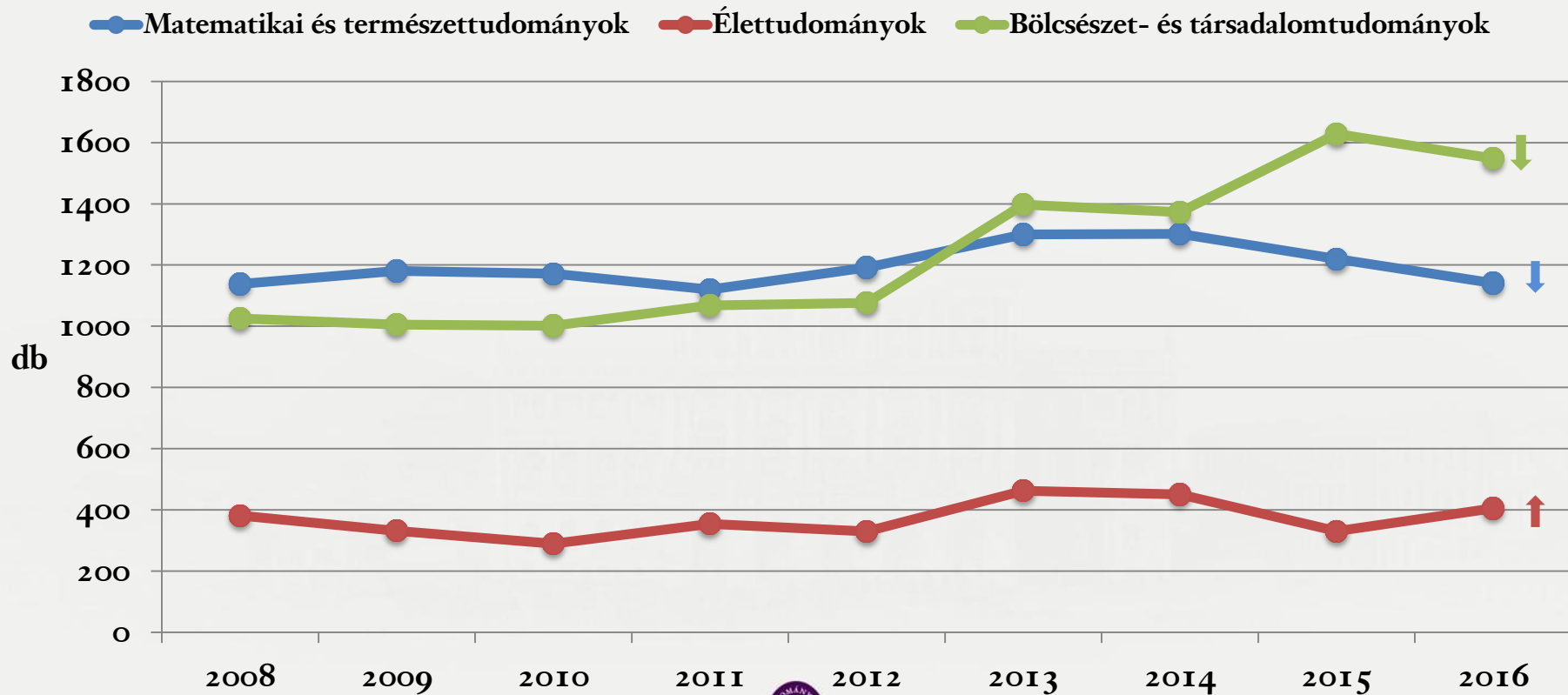

AZ MTA KUTATÓINTÉZET-HÁLÓZAT HOZZÁJÁRULÁSA A FELSŐOKTATÁSHOZ (2014-2016)

	2013	2014	2015	2016	Viszonyítás 2015-höz (2016/2015)
Felsőfokú oktatásban rendszeres tevékenységet végzők száma	1037	947	956	1013	106%
Doktori iskolában oktatók száma	575	511	527	498	94,5%
Doktori iskolai törzstagok száma	319	287	269	260	96,7%
Doktori iskola vezetők száma	32	21	21	25	119%
Témavezetés PhD- disszertációknál	1178	1242	1181	1200	101,6%

NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEKEN TARTOTT ELŐADÁSOK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA TUDOMÁNYTERÜLETENKÉNT

A KUTATÓHÁLÓZAT SAJÁT BEVÉTELEINEK STRUKTÚRÁJA 2016-BAN TUDOMÁNYTERÜLETENKÉNT

■ OTKA-pályázatok

■ Egyéb NKFIH pályázatok

■ Az összes uniós forrásból kapott támogatás (EU H2o2o, ÚMFT, ÚSZT, GINOP, ...)

■ Külföldi egyéb pályázatok

■ Nem pályázati (vállalkozástól származó + egyéb nem kutatási) bevétel

**A KUTATÓINTÉZET-HÁLÓZAT
NEMZETKÖZI SZTENDERDEK ALAPJÁN
MÉRHETŐ PUBLIKÁCIÓS TELJESÍTMÉNYE
(WEB OF SCIENCE, SCOPUS)**

MTA KIK Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály

KIEMELT MEGÁLLAPÍTÁSOK

- **Minden nagy tudományterület világátlaghoz közeli vagy afeletti idézettségi hatásmutatókkal jellemezhető mind a WoS, mind a Scopus alapján.** Megjegyzendő, hogy a bölcsészet- és társadalom-tudományok a WoS szerint haladják meg, illetve érik el a világátlagot (rendre).
- **A közlemények nemzetközileg idézett hányada csaknem az összes tudományágban 60-100% között mozog,** döntő többségükben legalább 80%-os ez az arány (adatforrás: WoS, tudományágak: ESI-nómenklatúra, 2014-2016).
- **A nemzetközi társszerzőségben született közlemények részaránya** (a WoS-ban indexelt közlemények körében) **csaknem minden tudományágban meghaladja az EU13 országainak átlagát,** és tudományágtól függetlenül is 50-80%-os (2014-2016).
- **A H2020-as kutatási projektek terén méginkább jellemző az európai centrumországokkal való együttműködés,** mint a társszerzőség terén, a legfontosabb partnerországok (Németország, Egyesült Királyság, Franciaország, Olaszország, Spanyolország és Hollandia) köre hasonló (2014-2016).

ÖSSZEFOGLALÁS

- A 2016. év kiemelkedően sikeres volt az MTA kutatói számára az Európai Kutatási Tanács (ERC) valamint az EU Horizont 2020 pályázatain.
- Az MTA fejezet összes intézményében foglalkoztatottak átlagléttszáma 2016-ban 5 517 fő volt, ez 2,5 %-kal magasabb, mint a 2015. évi adat.
- Az MTA kutatóintézet-hálózatban 2016-ban valamivel kevesebb tudományos publikáció született, mint 2015-ben. Ezek száma az élettudományok területén gyakorlatilag változatlan, a bölcsészet- és társadalomtudományok terén 10,5%-kal, míg a matematikai és természettudományok területén 7,5%-kal csökkent.
- A felsőoktatásban oktató kutatóintézet-hálózati kutatók száma a matematika és természettudományok területén szignifikánsan nőtt, a másik két tudományterületen lényegében változatlan maradt. 2016-ban a kutatóintézet-hálózati kutatók 40,5 %-a oktató felsőfokú oktatási intézményben (2015-ben ez a mutató 38,6% volt). Azon doktori iskolák száma, ahol a vezető az MTA intézethálózatának kutatója, 21-ről 25-re nőtt.

**„BESZÁMOLÓ A MAGYAR TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA MUNKÁJÁRÓL ÉS A MAGYAR
TUDOMÁNY ÁLTALÁNOS HELYZETÉRŐL
(2015–2016)” CÍMŰ ORSZÁGGYŰLÉSI BESZÁMOLÓ
KONCEPCIÓJA**

Török Ádám, az MTA főtitkára

KONCEPCIÓ

- **A beszámoló célja, hogy részletes képet adjon a politikai döntéshozók számára a Magyar Tudományos Akadémia 2015-ben és 2016-ban végzett munkájáról:**
 - a tudós testület tevékenységéről,
 - a kutatóhálózat munkájáról, tudományos eredményeiről,
 - a kutatási munka feltételeiről.
- **A beszámoló a hazai tudomány folyamatait az Európai Unió tudománypolitikájának viszonyrendszerében is ábrázolja.**
- **Lényeges szempont annak láttatása is, hogy az országban, azon belül az MTA-n végzett kutatások hogyan hasznosíthatók** mind gazdasági, mind társadalmi vonatkozásban, és az alkalmazott kutatások hogyan járulnak hozzá a gazdaság élénkítéséhez.

**BESZÁMOLÓ
AZ AKADÉMIAI KUTATÓINTÉZETEK
TANÁCSA (AKT)
2016. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

Török Ádám, az MTA főtitkára, az AKT elnöke

AZ AKT MŰKÖDÉSE

A testület 2016-ban hét alkalommal ülésezett.

Tagjainak összetételében 2016-ban nem volt változás. A Matematikai és Természettudományi Szakbizottság egyik tagja helyett, annak igazgatóhelyettesi kinevezése miatt más személyt választottak.

A testület a 2015-ben elfogadott ügyrend szerint meghatározott keretek között működött.

AZ AKT LEGFONTOSABB DÖNTÉSEI

Igazgatói pályázat véleményezése

Az MTA Nyelvtudományi Intézetben 2017. március 31-én lejáró igazgatói megbízás elnyerésére benyújtott pályázatok elbírálására az AKT öttagú eseti bizottságot kért fel 2016 végén. A bizottság jelentését az AKT 2017-ben fogadta el.

A kutatóhelyek tudományos tevékenységének értékelése

Az AKT áprilisban egyhangúlag tudomásul vette az MTA kutatóhelyeinek 2015. évi tudományos tevékenységéről szóló tájékoztatót. A következő évi beszámoltatás szempontjait novemberi ülésén fogadta el a testület.

AZ AKT LEGFONTOSABB DÖNTÉSEI

(folytatás)

A kutatóhálózat átalakításának vizsgálata

Az AKT júniusban megválasztotta az MTA kutatóhálózata 2012-es átalakításának hatását vizsgáló 9 tagú szakértői csoport általa delegált három tagját.

Hatéves felülvizsgálat

Az AKT 2016-ban többször kapott tájékoztatást az MTA kutatóintézet-hálózat 2010-től 2015-ig tartó hatéves időszaka szakmai tevékenységének átfogó felülvizsgálatát végző testületek munkájáról.

Az értékelő bizottságok jelentéseit 2017 áprilisában tárgyalta az AKT.

AZ AKT LEGFONTOSABB DÖNTÉSEI

(folytatás)

Kormánytájékoztató

Az AKT februári ülésén hagyta jóvá az MTA 2016. évi munkájáról, valamint elért eredményeiről szóló tájékoztató tartalmi összefoglalóját. A dokumentum szövegét a szeptemberi ülésén tárgyalta és fogadta el a testület.

ÖSSZEFOGLALÁS

Közzététel: az MTA elnöke által jóváhagyott AKT-határozatok megjelentek az Akadémiai Értesítőben és az mta.hu-n is.

Az AKT 2016-ban is nagyban segítette a kutatóhálózat munkáját, ellátva annak testületi felügyeletét. Emellett jelentős akadémiai pályázatokkal és a magyar tudomány egésze számára fontos kérdésekkel (pl. Open Access, MTMT) kapcsolatban fogalmazott meg javaslatokat.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

